

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Historia Pelagiana Et Dissertatio De Synodo V.
Œcumenica In Qua Origenis ac Theodori Mopsuesteni
Pelagiani erroris Auctorum justa damnatio exponitur, &
Aquilejense Schisma describitur**

Noris, Enrico

Patavii, 1708

Cap. ult. Centum ac triginta quinque Recentiorum contrà Divum
Augustinum convicia, dicteria, ac censuræ ab eodem Sancto Doctore, &
Sanctis Patribus repulsæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72486)

ritis, se illam non *audere contemere*. Peccatum originale esse potissimum, ac proximam causam reprobationis est Sancti Augustini sententia, idque concedit Adamus pag. 614. sui Calvini destructi, de qua pag. 667. cap. 10. 3. p. scribit: *Credo mihi licere eam exhorrescere, quia mater est Calviniani dogmatis*. Potuit-ne Augustini sententia vilius excipi? Ridet Annatus lib. 8. cap. 1. quosdam, qui explicaturi verba illa Cœlestini: *Profundiores verò, difficilioreque partes incurrentium questionum, quas latius pertractarunt, qui hæreticis restiterunt*, quarundam questionum indicem texunt, quas ad propositum non facere, non pravè idem ostendit. At petimus ubinam contrà Pelagianos latius agitarit Augustinus questionem illam de prædestinatione? Certè in Epistolis ad Paulinum, & Sixtum de illà non multa loquitur, ut vix dicendus sit, fufius inibi eam pertractasse. Verùm in libris ad Prosperum, & Hilarium latius de illà disseruit; at eo in Opere Sanctus Doctor hæreticis non resistebat, erant enim Semipelagiani Catholici, eratque id nomen factionis, non hæresis. Cœlestinus verò illas questiones appellat, quas illi, qui hæreticis restiterunt, pertractarunt. Scio quid responduri sitis, intelligenda esse Cœlestini illa verba, qui hæreticis restiterunt, *specificativè, non reduplicativè*. Scholæ interpretamentum est; ne sim litigiosior, cedo herbam, nec me hoc postremum multum movet, ad alia transeamus.

Sed mitissimè, atque humanissimè vobiscum agamus; Scitote aded in tuto esse Sancti Augustini auctoritatem, ut causam, de qua hucusque litigavimus, ex integro vobis ultro cedere possimus, quin quicquam detrimenti Augustinianæ doctrinæ dignitas subeat. Habuerint decem illa capita Cœlestinum auctorem, nullum Augustini dogma cum illis connexionem habeat, damus omnia, ut libet, ut lubet. Hinc tamen non fit, ut capitalia Sancti Augustini dogmata inter adiphora numerentur, quæ libero disputantium arbitrio permissa sunt. In illis capitibus initium fidei, pium consilium, probabile studium, sanctam cogitationem, perseverantiam finalem esse Dei dona decretum est, Augustino id gloriæ datur, suas ipsius theses adversus Massilienses defensas in fidei dogmata à Cœlestino relasas fuisse. Interrogatos velim modò Recentiores, an post Cœlestini obitum ulla alia Augustini asserta ab Apostolica Sede contrà hæreticos, aliove statuta sint? Affirmabunt profectò, qui sciunt, viginti quinque canones Arausicanos à Felice IV. ex Sancti Augustini libris desumptos fuisse. Cœlestinus ex Sancti Augustini doctrinà quidquid Massilienses in dubium vocabant, definiivit, ex ejusdem etiam sententiis contrà novos Pelagianorum conatus à successoribus idem præstitum fuit. Sanctus Gelasius Papa Divi Augustini sententiam de transfusione peccati originalis in prolem ratione concupiscentiæ, de exclusionè à regno cœlorum, de miseris ex peccato originali venientibus, de infantum danatione, de libertate ad bonum per peccatum amissà, aliave multa in Epistolâ ad Episcopos per Picenum approbavit. Leo Magnus integra duo capita Augustinianæ doctrinæ suis literis inseruit, in quibus asserit Augustinus, non improbabiler dici, parentum quoque peccatis parvulos obligari, non solum primorum hominum, sed etiam suorum cap. 46. Enchir. Quare si Sanctissimo, eidemque doctissimo Pontifici Leoni illa Augustini sententia placuit, quam hic tantum non improbabilem judicabat, quantum illas Apostolicæ Sedi placuisse

dicemus, quas tanquam certas, tanquam sacris literis conformes, tanquam denique planè orthodoxas totis lacertis contrà hæreticos propugnavit? Statuerit itaque Cœlestinus quid contrà Massilienses ab omnibus tenendum sit, non inde intrâ cancellos brevissimos Augustiniana doctrina restringitur, latius expatiatur, ac secum unanimi consensu Romani Præsules procedunt, Augustinum in statuendis de auxiliis divinæ gratiæ decretis summâ semper religione secuti. Subsidat ergo jam tandem tantus ex his, ut putant, Cœlestini capitulis pulvis à Recentioribus contrà micantissimos Augustiniani Solis radios excitatus, ac Sancti Præsulis doctrina quacun- que falsarum interpretationum depulsâ caligine Ecclesiam universam illustret.

CAPUT ULTIMUM.

Centum ac triginta quinque Recentiorum contrà Divum Augustinum convicia, diſteria, ac censura ab eodem Sancto Doctore, & Sanctis Patribus repulsa.

Mirari satis nequeo, Augustinum tam magnò, ac felici ingenio excelluisse, ut non modò eos hostes, quibuscum vivens acerrimè dimicavit, mille voluminibus conculcarit, protriveritque, verùm etiam asserta abs se dogmata iis argumentorum armis muniverit, ut & subsecutorum omnium hæreticorum conatus infregerit, ac quorumcumque hominum censuras eluserit: cum nullas sive hæresis, sive invidia voces dare possit, quibus suis in libris Augustinus plenissimè non satisfecerit. Exemplo sint recentia convicia, quibus nonnulli novitii Scriptores venerandam Magni Patris canitiem temerario ausu discerpere conati sunt: quandoquidem, etiamsi nullus pro Augustino defendendo styllum stringat, ex unius illius dictis omnium calumniantium ora penitus obstruuntur. Hoc modò demonstrare aggredior, productis hinc novorum Scriptorum censuris, illinc verò datis ex Augustino responsis. Quæ sanè quicunque procul amoris, & odii causas habens, attentè perleget, is profectò fatebitur, Augustinum ita esse locutum, ac si cum recentissimis hinc hominibus, qui post duodecim sæcula erupere, reapse litigasset. Hic tamen mihi decretum est, illatas Augustino contumelias repellere, illarum verò auctores silentio præterire. Etenim, cum Augustinus Pelagianos primitus impugnandos suscepisset, ita eorundem errores infectus est, ut Auctores minimè publicaret. Cujus facti hanc ipse rationem assignat lib. 2. Retract. cap. 33. *In his autem, inquit, libris tacenda adhuc arbitratus sum nomina eorum, sic eos facilius posse corrigi sperans*. Et quidè Magni Patris vestigiis inhaerentes nostri instituti homines Basilius Poncius Hispanus, ac Carolus Moreau Gallus ita importatas Augustino injurias confutarunt, ut adversariorum nominibus pepercerint. Familiare igitur majoribus nostris exemplum secutus, Censorum nominibus suppressis, minùs honorifica eorundem de Augustino dicta ex Augustino ipso resellam. Optimè enim de humano genere merentur, qui antidota suggerunt, etiamsi venenorum artifices minimè prodant. Dabimus profectò grande patientiæ, grandius modestiæ documentum, ut vel hinc mitiora jam tandem ergà insignem Ecclesiæ Doctorem consilia eisdem in posterum inituros non dubitemus. Verùm, ne

K Censores

Censores ita cum Augustino committam, ut sub lite etiam dimittam, Judices advocandos decrevi, à quibus gravissima hæc, si quæ unquam aliàs, causa cognoscatur. Vos, vos, precor, adeste vetustioris Ecclesiæ Patres, bello invicta manus, ac tot de Heterodoxis reportatis triumphis percelebres. Vos cœlestis Senatus lumina, ac Christianæ Republicæ columina, quorum auctoritatem Catholicus Orbis sequitur, sapientiam universi adorant, dicta tanquam secretiora Numinis oracula singuli venerantur. Sedete Augustinianæ causæ Judices honorarii, hinc quorundam Recentiorum accusationes, isthinc Augustini defensionem audiri. Vestram fidem quicumque in suspensionem vocaverit, is ab Orthodoxâ fide se penitus alienum ostenderit. Tu verò, Magne Pater, quandò dignam advocacionem nullus tibi mortalium commodare potest, tuæ ipsius causæ suffragator accede. Et si olim Apostolicæ Sedis decreto in controversis de divinæ gratiæ auxiliis sententiam dicturus Judex destinatus fuisti, patere parumper, id quorundam (ut micissimè loquar) importunitate exigente, ad Patrum tribunal sisti ex Judice reum. Neque enim arbitror, Te id ægrè esse laturum, qui olim novitii dogmatis à Juliano ac-

culatus, Patrum judicium non modò non declinasti, quin imò ad illud vel repugnantem adversarium obtorto collo traxisti. Erit sanè jucundum intelligere, imò vel oculis ipsis intueri, innumeros Ecclesiæ Doctores albos calculo (neque enim est incerta victoria) Augustino adjicere, ejusdem sententias commendare, auctoritatem defendere, adversariorumque temeritatem gravi judicio percellere. At citò citius adest facer Divorum Senatus, & quidem frequentissimus, Augustinianam causam cogniturus. Tumultuantur rotundo agmine adversarii Augustinum accusaturi. Interim Sanctus Prosper, qui inter primi sublellii judices sedet, accusatoribus loquendi facultatem faciens *I ecce, inquit, salvâ Catholicæ pace victoriæ, salvâ indissolubilium reverentiâ decretorum parati sumus PATRONOS DOCTRINÆ EMENDATIONIS audire, & circumcisus ab omni errore lineas subtilissimâ discretionis agnoscere. Constituatur in medio quod DE NOVIS EMERSIT INGENIIS. 2 Ut facillè vel tenuis diligentia advertat inspector, quàm injustis opprobriis CATHOLICI PRÆDICATORIS memoria carpatur, & in quod peccatum cadant, qui alienâ instigatione commoti SCRIPTOREM CELEBERRIMI NOMINIS promptius habeant culpæ, quàm nosse.*

I.

Censores.

Hæc nostra ratio conciliandi libertatem arbitrii cum divinâ prædestinatione à nemine, quem viderim, hucusque tradita, ideò satius hæc duxi paulò fusius explicare.

Sanctus Bernardus.

Miror admodum, si novus iste novarum inventor assertionum, & assertor inventionum invenire in hoc rationem potuerit, quæ Sanctos Patres latuerit, Ambrosium, & Augustinum. *Epist. 77. ad Hugonem.*

I I.

Censores.

Neque verò dubito, quin ab Augustino, & cæteris Patribus unanimi consensu comprobata fuisset hæc nostra de prædestinatione sententia, ratioque conciliandi libertatem arbitrii cum divinâ gratiâ, præscientiâ, & prædestinatione, si eis proposita fuisset.

Jonas Episcopus Aurelianensis.

Igitur, quia non solum Beato Augustino, sed etiam aliis eximiis Doctoribus te superciliosè prætulisti, meritò solitaria destructionis tuæ gloriatio in immensum sese extendens, in irritum deducitur. Væ nanque eidem gloriationi tuæ, juxta illud Ecclesiasticis, imminet, quia non habens folum ex confortio aliorum, frigore solitario torpet, & cum ceciderit non habebit sublevantem. *Libro 1. de Cultu Imag. Tomo 9. part. 1. Biblioth. Patrum Edit. Colon. 1618.*

I I I.

Censores.

Quare dubitandum non est, si ea de re vel Augustinus, vel Divus Thomas consulerentur, responsuros fuisse nihilominus, prædestinationem, & reprobationem non sine præviâ illâ scientiâ, habitâque consideratione usûs liberi arbitrii futuri &c.

Sanctus Cœlestinus Papa.

Legimus, *suprà Magistrum non esse discipulum*, hoc est, non sibi debere quenquam ad injuriam Doctorum vindicare doctrinam. Nam & hos ipsos à Deo nostro positos novimus ad docendum, cum sit, discente Apostolo, eis tertius locus intrâ Ecclesiam deputandus. *In Epistolâ ad Episcopos Galliæ contra Sancti Augustini calumniatores scriptâ cap. 1.*

I V.

Censores.

Quæ si data, explanataque semper fuissent, fortè neque Pelagiana hæresis fuisset exorta.

Sanctus Augustinus.

Quæ tu si non didicisses, Pelagiani dogmatis machina sine Architecto necessario remansisset. Lib. 6. *contra Jul. cap. 11.*

Sanctus Hieronymus.

Scriptit dudum vir Sanctus, & eloquens Episcopus Augustinus ad Marcellinum, qui postea sub invidiâ tyrannidis Heraclianæ ab hæreticis innocens cæsus est, duos libros de infantibus baptizandis contra hæresim vestram &c. Alios quoque specialiter tuo nomini cudere dicitur, qui necdum in nostras veneramus; undè superfedendum huic labori censeo, ne dicatur mihi illud Horatii: *In sylvam ne ligna feras;* aut